

№ 94

Звіт проводу ОУН у Львові про свято української державності у м.Рівному

27 липня 1941 р.*

Звіт з північно-західних українських земель

До проводу Організації Українських Націоналістів у Львові.

Дня 27.7.1941 р. на площі Старого Замку в Рівнім відбулося Свято Української державності, а потім величава маніфестація.

Присутніх 10 тисяч людей із Рівного і сімох районів давнього рівенського повіту (Корець, Гоща, Межиріччя, Олександрія, Клевань, Рівне, Тучин), як теж численні делегації від населення Полісся (Костопільщина і Деражне).

Осередком Свята був Перший Курінь Українського Війська ім. Холодного Яру.

Всі райони прийшли зорганізовано з оркестрами, прапорами й написами: “Хай живе наш Вождь Бандера”, “Боремося за державу Володимира Великого”, “Хай живе Одна Нероздільна Українська Держава”.

Під час Свята співав гарно хор із села Городна на переміну з трубними оркестрами, яких було на Святі аж вісім.

Величності Свята надала організованість й дисципліна його учасників.

В год. 10-й рано показали на зруйнованих вулицях Рівного перші колони людей в гарних національних строях з районів; всі йшли в сторону площі Старого Замку.

Першим увійшов Перший Курінь Українського Війська ім. Холодного Яру. За ним організовано всі райони. На площі усталися всі в трійкові колони.

Почалося Свято. Відкриває друг Заборовець. Описує положення України зараз, з’ясовує наше відношення до Москви та наші взаємини з Німеччиною. Палко говорить про 2-літню боротьбу ОУН за Незалежну Українську Державу. Подає ціль Свята.

Потім виступає бувший підпільник друг Остап. Він говорить на тему: “Мета і ціль ОУН”.

Промова Остапа: “Слава Україні! (Всі руки вгору і разом тричі: Героям

Слава!)... Я член ОУН, підпільник, що працював на цьому терені, на терені Рівенщини. Український Народе! Від імені ОУН повідомляю Вас,— всіх тих, що тут Вас бачу, що ОУН буде боротися за Самостійну

* Дата події.

Соборну Українську Державу до остаточної перемоги. Український Народе! Настав той час, вибила та година, в якій маєш змогу власною силою творити український державний апарат.

Український Народе, знай, що ОУН бореться за Могучу Соборну Самостійну Українську Державу і за тих всіх Українців, що їм є Україна понад все. Народе! Ще раз potwierджую, що ОУН буде боротися до часу здійснення Української Державності, ОУН Бандери, ОУН Українського Підпілля.

Хай живе Бандера! Хай живе Стецько! Хай живе цілий Провід Українських Націоналістів!”

Тоді слідує довготриваючі оплески. “Слава”!

“Хай живе Самостійна Соборна Українська Держава! Хай живе Уряд Ярослава Стецька! Хай живе Провідник Степан Бандера! Хай живе Адольф Гітлер!”

На Святі було багато німецьких старшин, які приймали разом з українськими Представниками Влади дефіляду.

На Святі проголошено всім святочно, що революційним порядком повстав Перший Курінь Українського Війська ім. Холодного Яру.

Цей Курінь зложив присягу, а разом з ним склали присягу всі зібрані. Посвячено прапори:

1. Національний.
2. Прапор Куріня (синьо-жовтий), на одній стороні є тризуб, а на другій напис: “Воля Україні або смерть”.

Цей прапор вишивали підпільники ОУН Рівенської округи під кермою друга Остапа, він був прапором підпільної групи ОУН Рівенської області. Від підпільних вийшла ініціатива творити Курінь, і вони передали Куріневі свій прапор. Під цим прапором звели підпільні ряд боїв проти чекістів. І тепер передали Першому Куріневі Українського Війська, щоби продовжував самостійницьку боротьбу.

3. Прапор Організаційний (червоно-чорний).

По закінченню Свята всі райони перейшли вулицями міста організовано (колони в трійках) з окликами: “Слава Україні!”, “Хай живе Українська Самостійна Соборна Держава на чолі зі Степаном Бандерою!”, “Хай живе Уряд Стецька”, “Хочемо повороту Бандери і Стецька на Україну!” В місті був спинений рух. Німці робили знімки і помагали нам робити порядок.

По Святі Перший Курінь зайняв на казарму один із міських будинків. Зараз на другий день приступив до підстаршинського вишколу. Вже першого дня постаралися ліжка, сінники, коци і простирадла. Постаралися полеву кухню, запаси харчів, білля. Всім пошили мазепинки. Почалися вправи. Вправляє Перша Сотня 120 людей. Командант Куріня друг Остап.

Вишкільні: Федорович, Сірко, Ципко, Мельник. Курінь вправляє 5 днів.

В тім самім дні була велика маніфестація в Здолбунові. Було до 10 тис. людей. Всі організовано. Звіт особно.

31.7.1941 р. бій Української Міліції в Степані. Участь брало 100 міліціантів з полк. Лиходьком на чолі. Бій триває даліше. В полон взяли 6, здали їх німцям, 2 здали до Костополя, разом 8. Вбитих 8 більшовиків. Узброєні в скоростріли, револьвери, динаміт і плин. Бої тривають даліше.

Партизанка велася: в Деражне згинуло двох наших, Іван Царик і Петрик. Большевиків упало 8. Один наш, псевдо Ярослав, ранений. Взяли скоростріли.

Костопільський район. Партизани б'ються. Вбито 6 чекістів. Впав і наш, Іван Дайнер з хуторів Бічальських.

Ідуть бої з чекістами в Підлужному. Там згинув Авраам Фінчук.

ЦДАВО УКРАЇНИ. - Ф. 3833. - Оп. 1. — Спр. 15. — Арк. 7—7зв. Оригінал. Машинопис.

№ 95

Зі звіту учасника похідної групи ОУН(Б) “Пік”а про діяльність ОУН (С.Бандери) на Житомирщині

Не раніше 27 липня 1941 р.

м.Житомир

Пік, Житомир, 20-27 липня 1941 р.

I

Стан країни за бувшою польсько-совітською границею сильно відрізняється від давніших польських західньоукраїнських земель. Особливо тепер, після відвороту совітських військ, сильно потерпіли міста (Новоград-Волинськ, Житомир). Багато будинків попалили большевики вже після приходу німців при помочі агентів, яких вони залишили, звичайно, жидів. Усі склепи в містах відчинено й віддано до плюндрування цивільному населенню. Це виконано ґрунтовно. В Житомирі нема ні одного склепу, в якому можна б було знайти що-небудь цілого.

При відвороті большевиків виїхало із міста дуже багато населення, головно жидів, теж українців, що були в якийсь спосіб зв'язані з владою. І так з Житомира виїхало около 60% населення. Через те осталися майже самі українці, дуже мало жидів і поляків. Населення незвичайно застрашене і в перших днях взагалі не показувалося на вулицю. Щойно після